

Електронний додаток до матеріалів
Міжнародної наукової конференції

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

17 – 18 листопада 2016 року

м. Харків

**Харків
2016**

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 3 від 31.10.2016 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустриальних проблем розвитку НАН України (протокол № 10 від 21.10.2016 р.)

Рецензенти: **Бубенко Павло Трохимович** – д. е. н., проф., директор Північно-Східного наукового центру НАН і МОН України;
Криворучко Оксана Миколаївна – д. е. н., проф., завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно- дорожнього університету;
Райко Діана Валеріївна – д. е. н., проф., професор кафедри економічної кібернетики та маркетингового менеджменту Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 17 – 18 листопада 2016 р. – Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2016. Укр. мова, рос. мова, англ. мова

У виданні наведені результати наукових досліджень учасників, проведених в рамках одинадцяті міжнародної науково-практичної конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики», присвяченій видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману». Розглянуті питання теоретичних і прикладних засад формування та розвитку конкурентоспроможності та активізації інноваційних процесів економіки України в контексті міжнародної інтеграції. Невід'ємною частиною цього видання є збірка тез доповідей учасників конференції на електронному носії.

Видання містить корисну інформацію для подальших наукових досліджень, практичні рекомендації з удосконалення бізнесу та шляхи вирішення актуальних проблем інноваційного розвитку економіки. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, наукових, освітніх і громадських організацій, науковцям, аспірантам та студентам економічних спеціальностей.

ЗМІСТ

Секція 1. Стратегічне управління конкурентоспроможністю та впровадженням інновацій

<i>Авраменко О. В.</i> Особливості транспортно-експедиційного обслуговування	106
<i>Белосвіт О. В., лаврова є. С.</i> Особливості пільгового оподаткування сільськогосподарських товаровиробників	110
<i>Веретенникова Г. Б.</i> Методичні рекомендації з вибору заходів підвищення конкурентоспроможності підприємства в умовах інноваційної діяльності	113
<i>Верещакіна Г. В.</i> Управління інноваційними ризиками: поняття, функції, методи нейтралізації	118
<i>Герашченко І. М.</i> Кластеризація регіонів України за особливостями функціонування ринку праці	122
<i>Дейнеко є. В.</i> Впровадження державного внутрішнього фінансового контролю в Україні	125
<i>Демченко Г. В.</i> Загальні аспекти вибору показників аналізу інноваційної активності промислових підприємств	129
<i>Дікань л. В., Чеботарь Ю. Г.</i> Внутрішній фінансовий контроль в умовах реформування державного фінансового контролю України: недоліки та шляхи вирішення	133
<i>Дікань л. В., шевченко І. О.</i> Методичний підхід до оцінки якості державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм	137
<i>Діоба А. В.</i> Зелені інновації як основа забезпечення конкурентоспроможності	142
<i>Долгова А. В.</i> Інноваційне управління підприємством	147
<i>Доуртмес П. О.</i> Підвищення ефективності державного регулювання інвестиційної діяльності	150
<i>Захаров В. А.</i> Операційний менеджмент на іноземних промислових підприємствах	154

	<i>Зеленський М. В.</i> Внутрішній аудит в логістиці як спосіб оптимізації фінансового стану компанії в умовах економічної нестабільності	157
	<i>Илясов В. С.</i> Нематериальная мотивация работников предприятия: зарубежный опыт	160
	<i>Итолітова І. Я.</i> Підвищення конкурентоспроможності шляхом запровадження політики енергозбереження на підприємстві	164
	<i>Калінкін Д. В.</i> Внутрішній аудит бюджетних установ як інноваційний механізм розвитку державного фінансового контролю	168
	<i>Капустник С. К.</i> Теоретичні аспекти розвитку ризик-менеджменту в системі стратегічного управління підприємством	172
	<i>Колодізева С. О.</i> Позичування факторингу як інноваційної послуги вітчизняного ринку фінансових послуг	175
	<i>Колодізева Т. О.</i> Організаційне забезпечення інформаційної безпеки логістичних систем	179
	<i>Кривоцова Т. О.</i> Проблеми та перспективи розвитку внутрішнього аудиту в органах державного сектора як інноваційного механізму реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю в Україні	183
100	<i>Мажник л. О.</i> Конфлікти як інноваційні бізнес-можливості підприємств	187
	<i>Новікова Т. В., Мельникова К. В.</i> Показники моніторингу стану фінансових потоків в логістичних системах	190
	<i>Омеланко Н. Н.</i> Стимулирование роста производительности труда	193
	<i>Письмак В. О.</i> Інтегрована логістика як засіб підвищення конкурентоздатності підприємства	197

<i>Плеханова Т. є.</i> Стратегічне планування інноваційного розвитку підприємства	200
<i>Поклонська л. С.</i> Залежність обсягу реалізованої промислової і машинобудівної продукції від рекламних заходів	203
<i>Полякова Я. О.</i> Логіко-семантична основа конкурентних переваг підприємства	208
<i>Попов О. С., Рєтка Т. є.</i> Економічна діяльність підприємства: діагностика матеріально-технічного забезпечення	212
<i>Разінкова В. П., Лук'янець С. П.</i> Стратегічний менеджмент інноваціями на підприємствах	216
<i>Салашенко Т. І.</i> Шляхи забезпечення газової незалежності України: середньострокові пріоритети інноваційної діяльності	219
<i>Севостьянова Г. С.</i> Іноваційний підхід в публічних закупівлях	225
<i>Селєзньова Г. О.</i> Джерела та чинники формування конкурентних переваг підприємства	229
<i>Сиваш Ю. М., Господинюк К. є.</i> Формування креативного потенціалу команди проекту	233
<i>Сисоєв В. В.</i> Застосування рефлексивних моделей при виборі постачальника	237
<i>Сігаєва Т. є., Чекунова С. О.</i> Іноваційні підходи моніторингу результативності використання засобів масової інформації в рекламній діяльності підприємства	242
<i>Тищенко В. Ф., Іванова О. Ю.</i> Регулювання інноваційної складової економіки знань: регіональний аспект	246
<i>Томах В. В.</i> Технологічний аудит як складова управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства	250
<i>Тонєва К. В.</i> Багатовимірне шкалювання в стратегічному аналізі	254

<i>Тур І. Ю.</i> Вплив інтелектуальної міграції молоді на конкурентоспроможність держави	258
<i>Хандамірян А. Г.</i> Напрями удосконалення фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств	262
<i>Хоєрат О. І.</i> Аналіз стану та розвитку конкурентоспроможності підприємств цукрової промисловості України	266
<i>Хоєрат О. М.</i> Особливості впровадження інновацій на підприємствах цукрової промисловості	271
<i>Чечетова-Терашівлі Т. М., Удовенко А. О.</i> Державна політика дерегулювання економіки: пріоритети та критерії ефективності	275
<i>Чумак л.</i> Сутність кадрової безпеки підприємства	279
<i>Ястремська О. М.</i> Стратегії комунікацій суб'єктів господарювання в процесі інвестування інновацій	283

Секція 2. Міжнародна конкуренція
та конкурентоспроможність

<i>Астахова И. э.</i> Маркетинговий підхід в формуванні конкурентних переваг підприємства	287
<i>Бестужева С. В.</i> Проблеми державної підтримки розвитку експортної сфери України	291
<i>Бондаренко л. М., Карась М. Р.</i> Особливості конкурентоспроможності фармацевтичної галузі України у розрізі експортного потенціалу	295
<i>Віннікова В. В., Віннікова В. А.</i> Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств сфери послуг	299
<i>Возненко Н. І.</i> Оцінка витрат на функціонування логістичної системи підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності	303

<i>Воїнова Т. С., Мултанівська Т. В.</i> Забезпечення конкурентоспроможності аудиторської фірми на вітчизняному ринку аудиторських послуг	307
<i>Громенкова С. В.</i> Обеспечение конкурентоспособности национальной экономики: опыт Польши	311
<i>Гуржій Н. Г.</i> Логістика як фактор забезпечення конкурентних переваг підприємства на міжнародному ринку	315
<i>Dzenis O. O., balytska k. E.</i> Investment attractiveness as a basis of company international competitiveness	320
<i>Dzenis O. O., voronovych k. o.</i> Те «blue ocean» concept: innovations against competition	323
<i>Доброскок Ю. Б.</i> Впровадження та розвиток державної інноваційної політики як фактор підвищення міжнародної конкурентоспроможності	327
<i>Іванієнко К. В.</i> Моніторинг стратегічної ситуації розвитку експортного потенціалу промислового підприємства	330
<i>Котлиш О. М.</i> Теоретичні аспекти ефективності зовнішньоекономічної діяльності: понятійно-категоріальний апарат	334
<i>Кочетигова Т. В.</i> Тенденції процесів злиттів і поглинань компаній в економіках країн світу	341
<i>Литов В. В.</i> Глобальна конкуренція як елемент господарювання	345
<i>Мельник А. О.</i> Розвиток регулювання трансфертного ціноутворення в Україні	350
<i>Мельникова К. В.</i> Напрямки розвитку інноваційної політики в регіонах	354
<i>Мерхо О.</i> Аксіологічний аспект формування конкурентоспроможності	357

	<i>Піддубний І. О., Піддубна л. І. Методологічні аспекти організаційного проектування системи управління конкурентоспроможністю .....</i>	361
	<i>Резнікова Т. О. Формування конкурентних переваг з управління валютними ризиками в міжнародному бізнесі .....</i>	365
	<i>Руденко Г. Р. Підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств через підвищення ефективності здійснення їх логістичних процесів .....</i>	370
	<i>Салащенко Т. І., штілевський О. В. Стратегічні орієнтири зміцнення енергетичної безпеки України в газовій сфері .....</i>	374
	<i>Святуха І. А. Конкурентоспроможність біотехнологічної галузі України .....</i>	379
	<i>Серпухов М. Ю. Класифікація торговельних війн у світовому господарстві .....</i>	383
	<i>шевченко І. В. Ребрендинг як елемент маркетингової стратегії на підприємстві .....</i>	387
	<i>шестакова О. А., Баранник В. О. Аналіз методик оцінки експортного потенціалу підприємства .....</i>	390
	<i>шестакова О. А., Більченко К. О. Класифікація конкурентних стратегій підприємства .....</i>	394
104	<i>шестакова О. А., єрмолаєва І. Д. Питання законодавчого забезпечення розвитку експортного потенціалу підприємств машинобудівного комплексу України .....</i>	398
	<i>шестакова О. А., Попова І. К. Вибір нового ринку збуту та його вплив на зовнішньоекономічну діяльність підприємства .....</i>	402
	<i>Shestakova o. a., tymchenko a. i. The essence of economic category «export potential» .....</i>	406

Италь Т. В., Козуб В. О. Особливості розвитку міжнародної конкуренції в умовах глобалізації 411

Секція 3. Проблеми розвитку національної інноваційної системи та інноваційної діяльності підприємства

Віннікова О. С., Щербуняєв М. П. Податкове стимулювання розвитку малого бізнесу як спосіб активізації інноваційної діяльності в Україні 415

Кожушко О. В. Місце безпеки інтелектуальної власності в економічній безпеці підприємства 419

Полякова О. Ю., Шликова В. О. Україна – єС: фінансування науки 422

Понікаров В. Д., Федорищева О. А. Охорона прав інтелектуальної власності: роль та значення в умовах сьогодення 425

Птаценко О. В. Маркетингово-логістична підтримка інноваційного розвитку бізнес-діяльності 429

Хаустова В. є., Олійник А. Д. Напрями реструктуризації промисловості України з урахуванням розвитку сучасних інноваційних технологій 432

Ялдин І. В., Колбасін є. С. Стратегічні пріоритети використання композитних матеріалів в промисловості 436

УДК 339.972

впровадження та розвиток державної інноваційної політики як фактор підвищення міжнародної конкурентоспроможності

Доброскок Юлія Борисівна – кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
e-mail: yuliya.dobroskok5@gmail.com

Для вирішення задачі поліпшення соціально-економічної ситуації в країні, впровадження інноваційних технологій в усі сфери життя держави найдієвішим механізмом є підвищення її міжнародної конкурентоспроможності, про що і свідчить світовий досвід. Сутність інноваційного розвитку економіки полягає в активізації діяльності зі створення, впровадження, а також в широкому поширенню нових продуктів, послуг, технологічних процесів, як головних чинників якісного зростання обсягів виробництва та зовнішньоторговельного обороту, зайнятості, інвестицій тощо. Насамперед це стосується наукомістких галузей, що є локомотивами розвитку економіки. Інноваційний розвиток економіки обумовлює конкурентоспроможність країни на міжнародному ринку, в тому числі конкурентоспроможність підприємств і продукції, яку вони випускають, що має попит на внутрішньому ринку та дозволяє підприємствам виходити на нові ринки збуту та завойовувати собі позитивний імідж на них.

Найбільш значущим серед світових рейтингів національної конкурентоспроможності є комплекс відповідних індексів та індикаторів розвитку конкурентоспроможності – Growth Competitiveness Index (GCI), що надається Всесвітнім Економічним Форумом (World Economic Forum) у Звітах про конкурентоспроможність Global Competitiveness Report [1]. Слід зазначити, що Україна в цьому рейтингу посідає 85 місце зі 140 за результатами звіту The Global Competitiveness Report 2016–2017, знизившись із 79 (за результатами The Global Competitiveness Report 2015–2016).

Лідерами рейтингу традиційно стають такі країни, як Швейцарія, Сінгапур, Сполучені Штати Америки. Так у чому ж в сучасних умовах глобалізації економіки, турбулентності та невизначеності зовнішнього середовища та науково-технологічного прогресу, полягають абсолютні і порівняльні переваги країн в конкуренції та їх конкурентоспроможності, що визначають перспективи соціально-економічного становища їх громадян? З точки зору М. Портера – одного з провідних вчених в області конкуренції, вони залежать від здатності промисловості держав модернізуватися, що дозволяє завойовувати нові зовнішні ринки збуту. Серед основних чинників, що впливають на рейтинг держави, на думку дослідників Колумбійського університету [1], є впровадження здобутків четвертої промислової революції, що характеризується конвергенцією технологій, яка розмиває лінії між фізичними, цифровими та біологічними сферами. Прориви в галузі технологій, таких як створення штучного інтелекту, біотехнології, робототехніка, Інтернет і 3D-друк, здатні забезпечити нові можливості для зростання і розвитку в майбутньому, але може також призвести до виникнення значних соціальних проблем. Значний вплив на підвищення глобальної конкурентоспроможності країни справляє здатність економіки зберегти вигоди від відкритості торгівлі та інвестицій, що також призводить до скорочення рівня бідності країн в останні десятиріччя. В країнах європейського Союзу ще в період 2001–2004 рр. був розроблений курс на підвищення інноваційної активності економіки країн-учасниць ЄС, та розроблена система індикаторів, що містила 19 індикаторів, які були розділені на 4 групи: людські ресурси для інновацій, створення нових знань, передача і застосування знань, фінансування інновацій. European Innovation System (EIS) стала визнаним потужним інструментом, який дозволяє виконувати наочну оцінку стану розвитку інноваційного процесу в країнах, динаміку змін в інноваційній активності, оцінювати сильні і слабкі сторони окремих країн і ступінь розриву між ними, а також накопичувати і використовувати за результатами аналізу досвід передових країн для удосконалення інноваційної політики. Згодом в 2005 році система була вдосконалена та до неї були додані 5 показників інтелектуальної власності, які оцінюють здобуті результати з точки зору активності патентування. Оцінка інноваційної активності України

на підставі індексу міжнародної конкурентоспроможності GCI WEF – 2016–2017 рр., згідно з яким наша країна з показником 4,00 бала зайняла 85 місце, показує, що Україна знаходиться на середніх позиціях світового рейтингу. Тому в Україні необхідно модернізувати державну інноваційну політику і сконцентрувати її на розвиток високих технологій і наукоємних галузей економіки, створення і розвиток конкурентоспроможної національної інноваційної системи. Згідно з Законом України «Про інноваційну діяльність» «головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоспроможної продукції» [2].

Аерокосмічна промисловість, воєнно-технічні послуги насамперед є галузями пріоритетного розвитку в Україні. Саме в цих сферах економіки переважно акумулюються інтелектуальні та інвестиційні ресурси, необхідні для інтенсифікації інноваційного пошуку. Формування інституційного середовища, сприйнятливих до інноваційних процесів, створення нової моделі розвитку і використання людських ресурсів, визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, на нашу думку, дасть змогу здійснити перехід до нових товарно-продуктових і технологічних структур виробництва і забезпечити конкурентоспроможність вітчизняних підприємств як на національному, так і світовому ринках.

література

1. The Global Competitiveness Report 2016-2017 [Електронний ресурс] // World economic Forum – Режим доступу : <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2016-2017-1>
2. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 04.07.2002 № 40- . – 2002. – Режим доступу : [//zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15)

:<38>:

